

oss från djuren: vi kan tala, bygga hus och flygplan, skratta och gråta, ingå kontrakt, skulptera, tillbe, leka, måla och argumentera filosofiskt. Dessa förmågor kan användas för olika syften och kan med övning och Guds hjälp bli de medel genom vilka vi förverkligar vilka vi verkligen är. Eftersom människan, för att tala med Cicero, är ”mellan ängel och best”, befinner hon sig alltid någonstans mellan och på väg mot himmel eller helvete. Givet kvalitén hos våra förmågor och deras inriktning kan det sägas att det även i fredstider – på bakgatorna, bakom persiennerna, och i våra bröst – pågår ett krig. Ibland kommer detta ut på gatorna och rapporteras i media. Då klagar vi, gråter och protesterar – och i bästa fall uppvisar vi mod. I bästa fall. Må Gud stå oss bi i vår tid och i våra försök att vara människor i en allt mer omänsklig värld.

Flera av våra förmågor är sådana att de synes värdelösa i tider av krigslarm. Hur kan någon i sådana bistra tider ägna sig åt att studera, skriva fotnoter och formulera argument (och kanske finna ett nöje i uppgiften)? För att bildning kan och bör vara en hjälp att behålla ett sunt perspektiv på tillvaron, i goda såväl som onda tider. Bildningen, inte minst teologisk bildning, hjälper oss att inte glömma att livet är mer än maten, kläderna och huset, att vi har en historia och att vi ingår i en och samma värld av människor som försöker bli mer människor. För den kultur eller stat som permanent förespråkar att alla dess medlemmar lägger ner pennorna och böckerna och tar upp svärdet och skölden i kampen mot fienden är slaget förlorat. Måhända vinner man kanske ett historiskt slag men man förlorar en kultur.

En kultur ”existerar alltid i skuggan av något oändligt mycket mer viktigt än kulturen själv”, säger Lewis. Kulturen, varav

bildning är en del, är i sig ett uttryck för vart vår längtan går. För kulturen är nämligen ytterst sett religiös. Inte i meningen att den i sig är andlig eller bättre ju mer sofistikerad den är utan i meningen att allt vi gör, gör vi för Gud. Eller inte. Fred är en gåva som skall förvaltas och krig är ett tillstånd som parasiterar på detta goda. Men ytterst, eller mest grundläggande, pekar freden bortom sig själv: på oss och på vad vi är och vad vi hoppas att bli.

Jag anbefaller *Theofilos* läsare, medarbetare och skribenter att själva läsa, reflektera över och tillsammans diskutera Lewis gamla predikan!²

Tolle lege!

Stefan Lindholm
Redaktör
red@theofilos.nu

I detta nummer...

Först ut i *academia* är Knut Alfvåg, professor i systematisk teologi vid MHS. Han tar sig an ”transhumanismen” – idén om att vi genom teknologin kommer att över-skrida våra mänskliga livsvillkor. Detta ställer oss inför många teologiska, filosofiska och etiska frågor. Alfvåg argumenterar för att transumanismen som ideologi är självmotsägande i epistemologiskt, antropologiskt och teologiskt hänseende.

Torbjörn Larpers, lektor i kyrkohistoria och studierektor vid Johannelunds teologiska högskola, är en kännare av modern väckelsehistoria. Han ser närmare på olika organisationsförsök inom den nyevangeliska rörelsen från ca. 1840. (Grupperna blev senare integrerade i SAM, Missionsförbundet och EFS.) Viktigt i processen var frågorna om medbestämmande och konfessionalitet. Larpers grundliga undersökning säger oss något om mångfalden av frågor och rörelser som präglade väckelsen.

Timo Laato skrev tillsammans med sin (nu avlidne) vän Simo Kiviranta en utredande artikel som publicerades i *Theofilos* 2014 nr. 3 om ”The Joint Declaration”. De hann, innan Simo avled, skriva en fortsättning som Timo har färdigställt där de fortsätter närläsningen av dokumentet, med fokus på hur detta dokument om rättfärdiggörelsen har tagits emot i de lutherska kyrkorna efter beslut 1998 i en Synodalkommitté. Laato och Kiviranta visar att kommitténs användande av källor och argument är godtyckligt och leder till olyckliga ekumeniska problem.

Jonas Nordén har mångårig erfarenhet av att arbeta med ungdomar och är nu EFS-missionär i Etiopien med fokus på att utbilda ungdomsledare. Jonas skriver i *forum* om orsakerna och kyrkans ansvar till varför allt fler ungdomar lämnar kyrkan. Hans konstruktiva ansatser syftar till att ge unga större ingång i kyrkans liv i termer ansvar, gemenskap (den stora familjen) och apologetisk undervisning.

Religionsfrihet och samvetsfrihet har varit och är alltjämt kärnvärden i Europa men som ofta ifrågasätts av sekulära företrädare. Lars Dahle, ansvarig redaktör för *Theofilos*, analyserar frågan om kristnas marginalisering i Västeuropa, med utgångspunkt i en färsk EU-parlamentarisk utredning om intolerans mot kristna i Europa.³

Bjørn-Are Davidsen, återkommande skribent i *Theofilos*, ger en apologi för apologetik. Här sammanfattar han många av de frågor han under åren arbetat med i skrift och blogg (se hans blogg: www.dekodet.no), inte minst att ”avkoda” myter om den kristna tron t.ex. i förhållande till korstågen eller vetenskap. Artikeln är tidigare publicerad i *Filosofisk Supplement* 3/2014 och återges med tillstånd.

En annan återkommande skribent, Peter S. Williams, ger oss en introduktion till det ’ontologiska gudsbeviset’. Williams argumenterar för att standardinvändningarna mot den moderna versionen (i Alvin Plantingas efterföljd) inte håller måttet. Han drar slutsatsen att bevisets sundhet kräver ytterligare stöd vilket det kan få om det inbegrips i ett ”cumulative case”-svar av traditionell teism.

Erratum: Det förra tryckta numret av *Theofilos* (nr. 2 2015) fick felaktigt volymbenämningen 8. Det skulle ha varit vol. 7.

Tolle lege!

Stefan Lindholm
Redaktör
red@theofilos.nu

2. C.S.Lewis, *The Weight of Glory and Other Essays* (New York: Simon & Schuster, 1980), 49–52. Tillgänglig i Word-format på www.calvin.edu. Sök på 'Learning in wartime'.

3. Artikeln är tidigare publicerad i artikelsamlingen *Freedom of Belief and Christian Mission* (Oxford: Regnum Books, 2015) och återges med tillåtelse.